

ACTUA
FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS

CICLE ENFILA'T

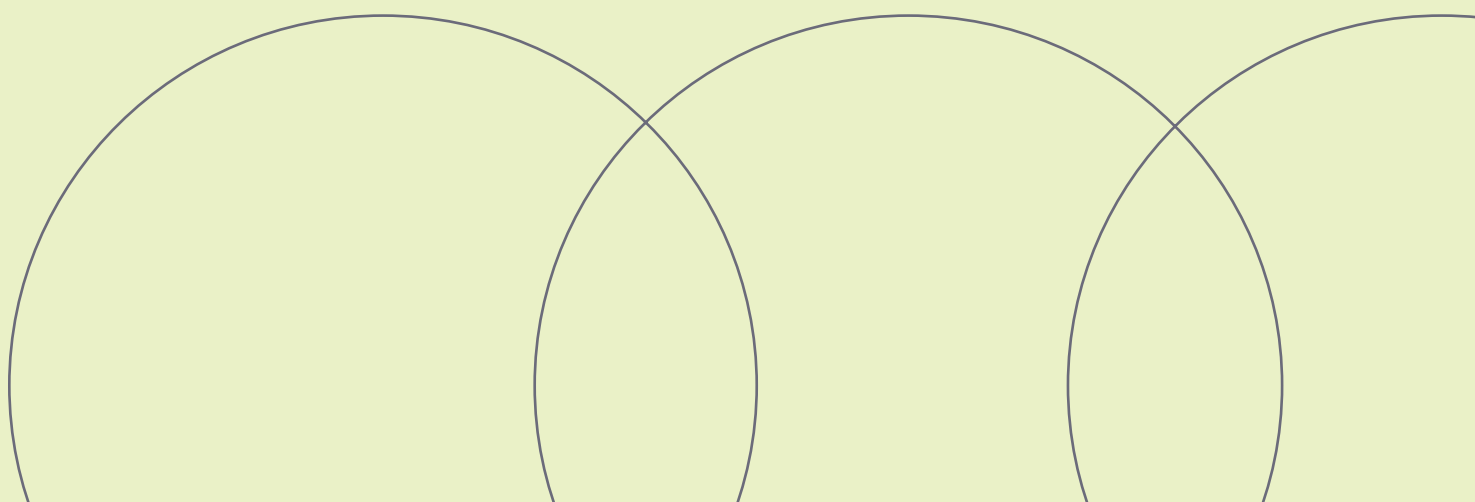
*Un cicle per pensar
col·lectivament sobre el
gènere i les sexualitats
al Baix Solsonès.*

Enguany, el cicle vol parlar sobre gènere, sexualitats i l'espai tant des d'un vessant pràctic com des del teòric: com circulen les relacions de poder als diferents espais del món rural? Poden les dones i identitats dissidents sortir de festa tranquil·lament? Tenen representació a les administracions? Hi ha espais predominantment masculins, encara?

CICLE
Enfila't
2022-23

ACTUA.LARADA.COOP

REVISTA DE RETORN
del projecte Enfila't 2022-23

L'Enfila't va néixer ja fa uns quants anys arran del projecte **ACTUA – Fem coses al Baix Solsonès** amb la intenció de crear i consolidar un grup d'interès que aplegui totes aquelles persones i entitats interessades en qüestions de gènere al Baix Solsonès.

El cicle organitza activitats de forma participativa per sensibilitzar i formar a la ciutadania en qüestions de gènere i s'adreça prioritàriament al conjunt de dones d'entre els 16 i 65 anys de les diferents poblacions del Baix Solsonès (La Molsosa, Riner, Pinell del Solsonès, Pinós, Llobera, Clariana del Cardener, Castelltallat, Saló i Llanera), així com de Solsona per ser el nucli social i econòmic de referència. No obstant això, part de les activitats han estat obertes a tothom, sense restriccions de gènere, edat o lloc, atès que els aspectes de gènere i desigualtat impliquen al conjunt de la societat.

Aquesta publicació vol ser un recull de les diferents activitats que s'han dut a terme, de les idees, reflexions i vivències que s'han compartit durant les xerrades i els tallers, així com estimular noves reflexions i accions per la lluita a favor de la dissidència de gènere i sexual al món rural.

El cicle s'ha organitzat amb la col·laboració de la Cugula, l'Associació de dones del Solsonès, el grup de gèneres de la Fura, Associació de Dones Toraneses, el Rebombori i el SIAD del Consell Comarcal.

Moltes gràcies per la teva participació, esperem poder seguir comptant amb tu en les pròximes edicions!

Equip de L'ENFILA'T 2022

GÈNERE I SEXUALITATS AL MÓN RURAL

CICLE
Enfila't
2022

actua.larada.coop

DISSABTE 24 SETEMBRE

DE 10 A 14 H

Local Social de Llobera (Hostal Nou)

**Taller d'autodefensa
feminista.**

a càrrec de **Paula Ibañez
Camprodon**, educadora social i
instructora d'autodefensa feminista.

DIJOUS 29 SETEMBRE

DE 18 A 20 H

a la Biblioteca de Solsona

**Taula sobre violències
masclistes en l'oci nocturn.
Més enllà dels punts liles.**

a càrrec de **Rebombori**

Agraïrem confirmació d'assistència a actua@larada.coop o trucant al 672 491 223

ACTUA

FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS!

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

900 900 120

Contra la violència
masclista Atenció 24 h

L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL

CONSELL
COMARCAL
DEL SOLSONÈS

grup de gèneres
Casal Popular la Fura

el REBOMBORI
ASSOCIACIÓ COEDUCATIVA RURAL

Finançament de:

Diputació de Lleida

Col·labora:

DONES I COL·LECTIU LGTBIQ+ AL MÓN RURAL: PRESENCIA I PROJECCIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

CICLE
Enfila't
2022

**DISSABTE
12 DE NOVEMBRE**

**Dones i col·lectiu lgtbiq+ :
de l'experiència en l'àmbit
privat a la projecció pública**

🎧 Especial la Falguera en directe:
com les vivències en l'àmbit privat
es traslladen a l'espai públic.

👤 amb **Júlia Pascual** - doctoranda
en Estudis de Gènere i investigadora
sobre joves LGTBIQ+ a l'espai privat.

A l'Ajuntament de Pinós

a les 11:00 del matí

**DIMEGRES
16 DE NOVEMBRE**

**Representació i
recorregut de les dones a
l'administració pública de
l'àmbit rural.**

👤 amb **Marta Pallarès** - doctora
en geografia i experta en ruralitat i
gènere, **Montse Barniol** - delegada
de la Generalitat de Catalunya a
la Catalunya Central, alcaldessa
d'Alpens, i geògrafa experta
en desenvolupament rural, **M.
Claustre Sunyer** - alcaldessa de
Castellar de la Ribera, i **Ariadna
Martín Molins** -regidora de Pinós.

Al local social de Llobera

a les 19:00 de la tarda

**DISSABTE
26 DE NOVEMBRE**

**Dones i món rural: on som?
Cap on volem anar? I en
quins àmbits no estem
avançant?**

👤 amb **Isabel Salamaña** - doctora
en Geografia i docent i investigadora
en geografia del gènere.

A les Cases de Matamargó

a les 11:00 del matí

*Recomanem Inscripció actua@larada.coop

L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL

Finançament de:

Diputació de Lleida

Col·labora:

CAMPANYA DE COMUNICACIÓ EN CONTRA DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

L'edició del cicle va donar el tret de sortida a l'estiu amb la campanya de sensibilització sobre violències sexuals **#QuèHasViscut**. La campanya, difosa per les xarxes socials i en format físic pels diferents pobles del Baix Solsonès, tenia l'objectiu de sensibilitzar sobre els diferents tipus de violències sexuals i deixar d'utilitzar les festes majors, les llargues sobretaulas o els vermutos populars com a excusa per normalitzar-les. Els cartells informatius es poden descarregar al web de l'ACTUA – Fem coses al baix Solsonès.

A més, es va habilitar un espai virtual anomenat **"I tu, què has viscut?"** per recollir anònimament experiències viscudes relacionades amb les violències masclistes i LGTBI-fòbiques al Baix Solsonès. La hipersexualització dels cossos de les dones, comentaris obscens, l'assetjament en ambients festius, no entendre un no per resposta, el qüestionament del vestuari i maquillatge, l'acceptació de l'entorn davant de comentaris o actituds sexistes... També són actituds que tenen lloc al Baix Solsonès.

👤 *"A dinars familiars i balls de poble: m'han fet comentaris incòmodes mentre era adolescent dient-me que ja era una dona".*

👤 *"En el marc d'una festa major d'un municipi del baix Solsonès precisament, no fa massa dies se'm va dir que em podia passar un cartró de bingo "per aquí baix" textualment."*

👤 *"La bifòbia és molt present. Sovint rebo o sento comentaris que només contempen que sigui o lesbiana o hetero dependent de la parella: si estic amb una noia soc lesbiana i si estic amb un noi soc hetero, però poques vegades i poques persones tenen en compte la bisexualitat".*

👤 *"He rebut comentaris obscens de parelles d'amigues o familiars. I el silenci o l'acceptació del meu entorn".*

👤 *"Que una nit de festa major el pesat de torn et vingui a parlar cada dos per tres, com un boirnot. És molest i violenta."*

👤 *"Sobre el meu cos i la meva expressió de gènere, en el meu cas com a dona, sí que se n'ha opinat i suposo que com a dona i, a més a més, jove, malauradament poc me'n puc escapar. A dia d'avui, també en entorns rurals i, a voltes, amb més assenyalament i cinisme, les dones ens sentim jutjades pel simple fet de ser-ho i expressar-nos com a tal. Per a ser més concreta, poso alguns exemples: a l'hora de voler canviar la línia de vestuari i optar per roba més atrevida, sigui escotada i/o apretada, o diferent, poc usual en el context que m'ocupa, o bé en el moment de maquillar-te de forma més explícita".*

👤 *"En una celebració em vaig trobar un home gran que durant mesos s'ha dedicat a videotrucar-me, escriure'm o a avassallar-me amb sollicituds i missatges a les xarxes socials. De fet, aprofito per reivindicar que no vull normalitzar actuacions d'aquest tipus i vull anomenar-les amb la paraula que els correspon, almenys, en aquest cas: assetjament en tota regla. Ningú en va fer ressò, actuava amb la connivència de bona part del veïnat."*

... / petons a distància / picades d'ullet que incomoden / insistir davant de la negativa a proposicions sexuals / fer mofa de la sexualitat d'algú / magrejar o fregar-te amb algú sense el seu consentiment / comentarís sobre el físic d'algú altre / forçar o intimidar algú per tenir relacions sexuals /...

i tu, què has viscut?

actua.larada.coop

Tot això són violències sexuals.

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

**Si vius o veus una agressió
→ actua → pots sola?**

Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.157
✉ siad@elsolsones.cat

Servei d'atenció integral a les persones LGBTBI+ (SAI Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.155
✉ sai@elsolsones.cat

Servei d'intervenció especialitzada per a dones i infants en situació de violència masculista (Manresa)

☎ 936 28 98 91

Mossos d'Esquadra de Solsona

☎ 973 48 14 94

Polícia Local de Solsona

☎ 973 48 30 40

Centre Sanitari del Solsonès

☎ 973 48 11 72

Atenció Telefònica 24h per situacions de violència masculista

☎ 900 900 120
✉ 900900120@gencat.cat

Telefon d'emergències

☎ 112

ACTUA
FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS!

L'ARADA
CREATIVITAT SOCIAL

el REBOMBORI
ASSOCIACIÓ COOPERATIVA RURAL

la FUGULA
SOLSONÈS

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

Diputació de Lleida

900 900 120
Contra la violència masculista **Atenció 24h**

... si piques l'ullet o tires un petó a distància, fas gestos ofensius, ocupes l'espai personal d'altres, els hi fas comentaris sobre la seva sexualitat o els seus cossos, insultes, humilies o crees un espai hostil, insisteixes davant la negativa a proposicions sexuals ...

i tu, què has viscut?

Això és assetjament sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

actua.larada.coop

Si vius o veus una agressió → actua → pots sola?

Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.157
✉ siad@elsolsones.cat

Servei d'atenció integral a les persones LGTBI+ (SAI Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.155
✉ sai@elsolsones.cat

Servei d'intervenció especialitzada per a dones i infants en situació de violència masclista (Manresa)

☎ 936 28 98 91

Mossos d'Esquadra de Solsona

☎ 973 48 14 94

Centre Sanitari del Solsonès

☎ 973 48 11 72

Atenció Telefònica 24h per situacions de violència masclista

☎ 900 900 120
✉ 900900120@gencat.cat

Polícia Local de Solsona

☎ 973 48 30 40

Telefòn d'emergències

☎ 112

... Si has coaccionat algú aprofitant-te que ets ben vist al poble per poder magrejar-la o fregar-t'hi, has drogat algú deliberadament o t'has aprofitat del seu estat d'embriaguesa ...

i tu, què has viscut?

Això és abús sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

actua.larada.coop

Si vius o veus una agressió → actua → pots sola?

Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.157
✉ siad@elsolsones.cat

Servei d'atenció integral a les persones LGTBI+ (SAI Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.155
✉ sai@elsolsones.cat

Servei d'intervenció especialitzada per a dones i infants en situació de violència masclista (Manresa)

☎ 936 28 98 91

Mossos d'Esquadra de Solsona

☎ 973 48 14 94

Centre Sanitari del Solsonès

☎ 973 48 11 72

Atenció Telefònica 24h per situacions de violència masclista

☎ 900 900 120
✉ 900900120@gencat.cat

Polícia Local de Solsona

☎ 973 48 30 40

Telefòn d'emergències

☎ 112

... Si coaccions infants, persones diversitat funcional, o utilitzes la violència física i la intimidació a través del sexe per imposar-te i abusar de l'altre ...

i tu, què has viscut?

Això és agressió sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues

Si vius o veus una agressió → actua → pots sola?

Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.157
✉ siad@elsolsones.cat

Servei d'atenció integral a les persones LGTBI+ (SAI Solsonès)

☎ 973 48 32 34 / Ext.155
✉ sai@elsolsones.cat

Servei d'intervenció especialitzada per a dones i infants en situació de violència masclista (Manresa)

☎ 936 28 98 91

Mossos d'Esquadra de Solsona

☎ 973 48 14 94

Centre Sanitari del Solsonès

☎ 973 48 11 72

Atenció Telefònica 24h per situacions de violència masclista

☎ 900 900 120
✉ 900900120@gencat.cat

Polícia Local de Solsona

☎ 973 48 30 40

Telefòn d'emergències

☎ 112

... si piques l'ullet o tires un petó a distància, fas gestos ofensius, ocupes l'espai personal d'altres, els hi fas comentaris sobre la seva sexualitat o els seus cossos, insultes, humiliacions o crees un espai hostil, insisteixes davant la negativa a proposicions sexuals ...

i tu, què has viscut?

Això és assetjament sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

... Si has coaccionat algú aprofitant-te que ets ben vist al poble per poder magrejar-la o fregar-t'hi, has drogat algú deliberadament o t'has aprofitat del seu estat d'embriaguesa ...

i tu, què has viscut?

Això és abús sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

... Si coacciones infants, persones diversitat funcional, o utilitzes la violència física i la intimidació a través del sexe per imposar-te i abusar de l'altre ...

i tu, què has viscut?

Això és agressió sexual

No en siguis còmplice: ni l'alcohol, ni les drogues, ni les festes majors, ni les sobretaules llargues justifiquen aquestes actituds.

ACTUA

FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS!

L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL

Associació de
DONES
del Solsonès

el REBOMBORI
ASSOCIACIÓ COEDUCATIVA RURAL

900 900 120
Contra la violència
masclista **Atenció 24 h**

TALLER D'AUTODEFENSA FEMINISTA

ACTIVITAT

A CÀRREC DE **PAULA IBÁÑEZ**
24 DE SETEMBRE DE 2022,
AL LOCAL SOCIAL DE LLOBERA

El dissabte 24 de setembre al local social de Llobera es va dur a terme el segon taller d'autodefensa feminista organitzat pel cicle Enfila't.

Enguany, l'educadora social i instructora d'autodefensa feminista Paula Ibáñez va dinamitzar un taller de quatre hores per a deu dones. L'objectiu del taller era **augmentar la seguretat i l'autonomia de les assistents a través de diverses eines.**

Les assistents van poder parar atenció al seu cos: què ens diu la intuïció? Quina percepció tenim de nosaltres mateixes?

Som conscients de la nostra confiança i la nostra força? I així poder ser clares en marcar límits als altres.

La segona part del taller es va enfocar des d'un vessant més físic: la tallerista va ensenyar nocions bàsiques per escapolir-se i defensar-se en cas de trobar-nos en situacions on puguem patir violència.

Tota la jornada va anar acompanyada de debats i moments de debat per part de les assistents on es compartien situacions viscudes, preguntes, dubtes o reflexions entorn de l'autodefensa, generant un espai de confiança i reflexió.

Fotografia del taller d'autodefensa.

VIOLENCIES MASCLISTES EN L'OCI NOCTURN. MÉS ENLLÀ DELS PUNTS LILES

TAULA SOBRE VIOLENCIES MASCLISTES

A CÀRREC DE **REBOMBORI**

29 DE SETEMBRE DE 2022 - DE 18 A 20H

LA BIBLIOTECA CARLES MORATÓ DE SOLSONA

El dijous 29 de setembre, a la biblioteca de Solsona, es van reunir diferents entitats per participar en la taula “Violències masclistes en l’oci nocturn. Més enllà dels Punts Liles”, dinamitzada per l’associació de coeducació rural el Rebombori. Aquesta taula tenia per objectiu crear xarxa entre els diferents agents que actuen en contra les violències masclistes al Baix Solsonès, identificar els seus radis d’actuació i les seves metodologies d’intervenció per poder posar en comú estratègies.

Hi van participar la Cugula, la Falguera Ràdio, el Grup de Gèneres del Solsonès, el Consell Comarcal, l’Oficina Jove i el Grup d’Atenció a la Víctima dels Mossos d’Esquadra. La taula va començar amb una roda de presentació:

La Falguera Ràdio és un programa de ràdio i pòdcast de la Catalunya Central: fan difusió de l’actualitat amb les ulleres violetes posades i són un altaveu dels relats positius dels feminismes. S’emmarquen en

Fotografia de la taula “Violències masclistes en l’oci nocturn. Més enllà dels Punts Liles”

la prevenció, sensibilització i difusió de les violències masclistes.

L'Oficina Jove del Solsonès, un espai de trobada pel jovent de la comarca que vol donar resposta a les seves necessitats i interessos. Assessoren joves i entitats que es mouen en l'oci nocturn i fan prevenció de les violències masclistes.

La Cugula és un col·lectiu LGTBIQ+ del Solsonès. Fan feina des de l'activisme per la sensibilització i la reivindicació del col·lectiu a la comarca i també fan acompanyament a persones que han viscut violències masclistes. L'entitat té un protocol per entendre les diferents violències i atendre la persona que ha viscut l'agressió des de l'empatia, des del tu a tu i el reconeixement queer, amb una atenció personalitzada, comprensiva i sensible a les violències que reben el col·lectiu. També treballen amb el SAI (Servei d'Atenció Integral) del Solsonès. El seu radi d'actuació és el Solsonès però estan enxarxats amb diferents col·lectius d'arreu del territori.

Des de la militància, el grup de gèneres del Solsonès –un grup feminista no mixt– vol abordar les violències del sistema heteropatriarcal i capitalista al territori solsoní. Actualment les seves activitats són més de caràcter formatiu i intern entre les persones que hi formen part.

També hi va participar el Grup d'Atenció a la Víctima dels Mossos d'Esquadra. Aquesta unitat de la policia toca diferents tecles pel que fa a les violències de gènere, o violències d'odi i discriminació: fan accions de prevenció, assessorament jurídic i administratiu, derivació a recursos assistencials o assistència sanitària i/o psicològica, així com servei d'informació i acompanyament durant el procés si es vol presentar denúncia.

Els serveis d'atenció i informació a les dones, del Consell Comarcal del Solsonès, tenen diferents línies d'actuació: una primera

de prevenció i sensibilització, dinamitzant punts liles, creant material específic i fent activitats de sensibilització. I també atenció directa a les dones que han patit violència, amb acompanyament i assessorament jurídic.

Amb la roda de presentació, va quedar clar la metodologia de cadascú i el seu enfocament: mentre uns agents ho fan des de l'activisme, d'altres hi treballen des de les institucions. És per això que les accions des de les mateixes entitats del territori són diverses; cobrint des de la sensibilització i la informació sobre altres maneres de relacionar-se, fent difusió en contra les violències masclistes o donant una cobertura violeta sobre violències fins a donar l'opció de denúncia, l'acompanyament a la supervivent o què passa amb l'agressor.

A la segona part de la trobada, es van debatre les diferents maneres dels agents de fer front a les violències. Tot i que els Mossos d'Esquadra esmenten les poques denúncies al Solsonès, es dona per sabut que no podem confondre el nombre de denúncies amb el nombre de casos reals, hi ha un problema de silenci. És per això que cal remarcar la importància dels col·lectius i de l'activisme, no totes les violències i actituds passen o passaran pel sistema policial o judicial: **cal enfortir els moviments socials per impulsar un canvi social.**

Les diferents entitats assegudes a la taula van esmentar la necessitat de treballar conjuntament, conèixer els protocols dels uns i els altres i treballar de costat, ja que a vegades hi ha més d'una campanya circulant o diferents tallers escolars promoguts per diferents entitats però amb una temàtica semblant, i això minva les seves eficàcies. Aquesta va ser, doncs, una primera trobada per començar a **treballar conjuntament per un abordatge horitzontal contra les violències.**

DONES I COL·LECTIU LGTBQI+: DE L'EXPERIÈNCIA EN L'ÀMBIT PRIVAT A LA PROJECCIÓ PÚBLICA

PROGRAMA DE RÀDIO AMB

LA FALGUERA I JÚLIA PASCUAL,

DOCTORANDA EN ESTUDIS DE GÈNERE

12 DE NOVEMBRE DE 2022

A L'AJUNTAMENT DE PINÓS

Dissabte 12 de novembre, La Falguera Ràdio – un pòdcast sobre feminismes i món rural de la Catalunya Central – va gravar un programa en directe a l'Ajuntament de Pinós amb l'ajuda de Solsona FM.

Emmarcat en el cicle Enfila't, la Falguera Ràdio conversa amb Júlia Pascual Bordas, doctoranda en la línia d'investigació identitats, relacions i grups, construccions socials i drets dels joves LGTBQI+ en l'espai privat. El programa parla sobre la interseccionalitat i les vivències de persones del col·lectiu LGTBQI+ en l'àmbit privat en contextos rurals.

L'episodi comença explorant el terme d'interseccionalitat, un terme que sorgeix del feminisme negre nord-americà els anys 80 per explicar com casos de desigualtat, de discriminació o de violència no es podien entendre amb un sol marc explicatiu. Kimberlé Crenshaw –feminista negra nord-americana que va encunyar el terme, mostra com la discriminació que pateixen les dones negres només es pot entendre tenint en compte alhora els dos eixos: gènere i raça. **Les diferents categories socials interaccionen simultàniament generant opressions més complexes.** Ja a Amèrica Llatina o a l'Índia hi havia moviments com el feminisme antiracista o moviments anti-colonials, que entenien una interrelació entre els eixos d'opressió i que no operen pas sols.

Sojourner Truth, afroamericana que va estar molts anys en estat d'esclavisme, el 1815 amb el discurs Ain't I A Woman? ja havia posat sobre la taula que la idea de dona d'aleshores estava construïda des de la blanquitud: exclouïa les dones negres i això posava obstacles en reconèixer el seu dret a vot. Combahee River Collective, un grup de lesbianes feministes negres de Boston que lluitaven contra el racisme i el sexisme, o autores com Audre Lorde, Angela Davis, bell hooks, Patricia Hill Collins, Rita Segato també han treballat des de la interseccionalitat: desgranant com **el gènere en sí està carregat de raça i de classe**, ens explica la Júlia.

Pascual remarca que és molt important tenir en compte el context i les diferents interaccions dels eixos per no quedar-nos només amb una categoria: si en el feminisme blanc ens oblidem de com el masclisme afecta de manera diferent les dones negres, el que estem fent és jerarquitzar: situem el gènere per sobre la raça i ens deixem un munt d'opressions de dones que no són blanques. No es tracta de jerarquitzar les opressions sinó de tenir-les en compte i d'obrir la mirada a altres experiències que vagin més enllà de la nostra.

Però pot ser que la interseccionalitat sigui una eina que fomenti la diferenciació? Una manera de potenciar la diferència i les etiquetes, en comptes d'atacar el pro-

blema des de l'arrel?, pregunta la Falguera esmentant les crítiques d'Ochy Curiel, activista anticolonial. Pascual respon que la interseccionalitat és una eina per apropar lluites ja que els sistemes opressius estan molt vinculats: és difícil deslligar el capitalisme del patriarcat o del racisme. I és que **la lluita feminista hauria de ser antiracista i anticapitalista, sinó no desarticlarà aquesta estructura que sustenta les desigualtats**. Els avenços de drets per un col·lectiu n'afavoreixen d'altres, una lluita social obre camins a d'altres.

Tot i això, cal tenir en compte que la paraula interseccionalitat s'està instrumentalitzant en l'àmbit polític i acaba quedant en un discurs buit: les categories com "lesbiana" o "negre" tenen sentit en tant que ens movem dins d'una norma heteropatriarcal i racista. Són aquests sistemes opressius que s'han

d'atacar. I és que quan les polítiques identitàries surten de l'estat és impossible que facin desaparèixer els sistemes d'opressió: utilitzen la interseccionalitat com a comodí per no abordar les opressions amb profunditat.

Ja encarant l'última part de la conversa, Júlia Pascual explica la seva tesi doctoral centrada al Bages: és molt important fer recerca fora de l'àmbit metropolità de Barcelona, que és on hi ha la majoria d'estudis i d'espais pel col·lectiu LGTBQI+. Ha escollit la casa perquè és un espai que no ha estat gaire estudiat i suposadament ha de ser un espai segur, tot i que no sempre ho és per dones o per persones *queer*. I és, també, un espai polític on circulen relacions de poder. Pascual recull les experiències en diferents espais de la casa de joves tant en les cases familiars com en els espais on s'emancipen.

Fotografia del programa en directe La Falguera Ràdio.

REPRESENTACIÓ I RECORREGUT DE LES DONES A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE L'ÀMBIT RURAL

XERRADA I TAULA RODONA AMB

**MARTA PALLARÈS, MONTSE BARNIOL,
MARIA CLAUSTRE SUNYER I
ARIADNA MARTÍN**

16 DE NOVEMBRE

AL LOCAL SOCIAL DE LLOBERA

Marta Pallarès, doctora en geografia i experta en ruralitat i gènere, va fer una xerrada el dimecres 16 de novembre per parlar sobre la presència i projecció a l'espai públic de les dones durant les darreres dècades.

Pallarès va començar la xerrada recordant on som i d'on venim. Partim d'un món rural amb una divisió sexual del treball molt marcada i asimètrica on el rol masculí monopolitzava l'espai públic. El 2022, però, a nivell català tenim l'Institut Català de les Dones, l'Observatori de la Igualtat de Gènere i diversos serveis d'atenció i informació a les dones. Tot i que falta molta feina per fer, ja s'ha recorregut camí. Segons l'institut Europeu de la Igualtat de Gènere, l'Estat Espanyol es troba en vuitè lloc en l'índex d'igualtat de gènere pel que fa a la Unió Europea.

Tot i així, **al món rural encara hi trobem una doble discriminació a les dones: la localització i el gènere.** Les dones no només són encara les persones encarregades de cuidar i més susceptibles a violències, sinó que es troben en un lloc amb menor oferta de serveis. Són el col·lectiu més afectat per aquestes carències: de transport, de serveis públics.

Les darreres dècades hi ha hagut una forta emigració femenina cap a les ciutats, de manera que les àrees rurals s'han mascu-

linitzat. Els últims anys, però, s'ha vist un auge en l'eco-emprenedoria duta a terme per dones: juguen un paper molt actiu en les noves activitats econòmiques de les zones rurals. I s'ha pogut identificar una **relació directa entre la implicació en organitzacions ciutadanes, dur a terme projectes emprenedors i la incorporació en la política per part de dones.**

Tot i que des dels 80 fins als 2010 hi va haver un increment de participació de dones a la política, actualment s'ha estancat: Catalunya va passar d'un 1% d'alcalduesses a un 13% aproximadament. I és que les limitacions per la participació en la vida política estan afectades per diferents factors, esmenta Pallarès. L'oferta: hi ha un baix interès a l'afiliació a partits, hi ha grans dificultats per conciliar la vida privada, la laboral i la pública, no hi ha models femenins i les dones senten un fort compromís a l'hora d'assumir responsabilitats. Però també per la demanda: la cultura política dominant exigeix unes qualitats majoritàriament associades a rols masculins.

Pallarès conclou que les polítiques no estan adaptades a les dones, i cal compromís social i una legislació que permeti les dones entrar dins del món polític. Amb aquesta reflexió comença la taula rodona amb Montse Barniol –alcaldessa d'Alpens i delegada de

la Generalitat a la Catalunya Central, Ariadna Martín –regidora de Pinós i Maria Claustre Sunyer –alcaldessa de Castellar de la Ribera. Claustre, agafant el fil de la Marta Pallarès, esmenta que quan ella va entrar com a alcaldessa, era l'única del Solsonès.

Les tres polítiques esmenten que van entrar-hi de casualitat: en pobles petits costa molt que la gent es vulgui posar en política i, com a persones ja implicades en la vida pública dels municipis, les varen anar a buscar. “Al final t’hi mantens per militància i perquè també t’agrada, és molt satisfactori perquè pots ajudar. Però clar, tens l'altra part que perds la família, una mica. I les dones tendim a sentir-nos culpables”, diu Barniol i assenteix Sunyer: “les dones ens sentim culpables quan tenim fills”.

Totes tres són mares i esmenten que **la política institucional encara no ha fet els deures pel que fa a la conciliació familiar**: encara s’ha de veure com s’inclou la maternitat a les administracions públiques. “Moltes de les reunions es fan a partir de les set del vespre i, a vegades, sembla que

les úniques persones que volem parlar del que s’ha de parlar siguem nosaltres”, diu Claustre Sunyer.

Les dinàmiques a les **institucions encara són més aviat masculines**, i cal més representació de dones perquè es tradueix a una manera de fer diferent. Sense voler caure en essencialismes, hi ha maneres de fer política diferents perquè hi ha diferents sensibilitats, com també hi ha maneres de governar diferents entre les mateixes dones.

Les ponents esmenten que no saben si hi ha fet més femení, però el que sí que està clar és que hi ha polítiques més feministes. També et trobes amb dones amb patrons molt masculins, Claustre Sunyer argumenta que a vegades hi ha la sensació que, com que ets dona, ningú t’escolta. “I has de mossegar una mica més per fer-te valer. Sembla que la teva aportació no és tan vàlida”. I és que la igualtat que hem anat conquerint no ha estat una transformació feminista, “és només que ens han deixat fer d’homes”, argumenta Pallarès.

Fotografia de la xerrada de Marta Pallarès

ACTUA.LARADA.COOP

CICLE 1 DE MAIG: EN MANS DE DONES

Converses vermut sobre el treball femení al món rural des de la perspectiva de classe.

**DISSABTE
29 D'ABRIL**

MÓN RURAL: DONES I TREBALL

Dones treballadores a les masies i a l'entorn rural: Sobre la triple invisibilitat i les lluites pendents.

xerrada a càrrec
de **Isabel Salamaña**,
geògrafa i investigadora en
geografia i gènere.

12.00 h

**A la plaça Sant Pere de Solsona amb barra del
casal popular La Fura.**

**DISSABTE
6 DE MAIG** ✨

DRETS LABORALS: DONES I CURES

Dones treballadores en l'àmbit de les cures: precarietat laboral i lluites pendents.

xerrada a càrrec
de **Micaela coop**.
Cooperativa formada
per dones migrants que
brinden servei de cures a
domicili i serveis de neteja
a la comarca del Maresme.

**CANVI
PONENT**

CICLE
**Enfila't
2023**

ACTUA
FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS!

**L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL**

**Ajuntament
de Solsona**

**Associació de
DONES
del Solsonès**

**ASSOCIACIÓ
DE DONES
TORANÈSES**

**grup de gèneres
Casal Popular La Fura**

La Falguera
Rural Life

el REBOMBORI
ASSOCIACIÓ COEDUCATIVA RURAL

la cucula
SOLSONÈS

Finançament de:

**Generalitat de Catalunya
Departament
de Drets Socials**

**Generalitat de Catalunya
Departament d'Igualtat
i Feminismes**

**Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones**

**Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones**

900 900 120
**Contra la violència
masclista** Atenció 24 h

Agraïm confirmació
de l'assistència a
actua@larada.coop
672 49 12 23

MÓN RURAL: DONES I TREBALL

CICLE 1 DE MAIG - EN MANS DE DONES

XERRADA A CÀRREC

D'ISABEL SALAMAÑA

29 D'ABRIL 2023

A LA PLAÇA DE SANT PERE DE SOLSONA

Dissabte 29 d'abril del 2023, al casal popular de la Fura, Isabel Salamaña va encetar el **cicle 1 de maig: En mans de dones**. Geògrafa i investigadora del món rural i gènere, Salamaña va aglutinar una quinzena de persones per parlar sobre les dones treballadores a l'entorn rural, les invisibilitats i les lluites pendents.

És important entendre el context, primer de tot, esmenta la investigadora: els llocs són tots diferents, no és el mateix el Solsonès que el que passa al Baix Empordà perquè les dinàmiques socials i econòmiques són diferents. El territori de les mil masies, amb una ocupació territorial que es basa en un gran nucli envoltat tot de masies, denota el paper rellevant de les explotacions i el treball agrari.

Actualment, es parla molt del turisme i de tot allò que l'envolta que no pas del sector agrari, i ens trobem amb masies abandonades i molt degradades, i un sector de treball imprescindible que va desapareixent. Tot i aquest context, ens trobem amb un moviment de retorn molt interessant des del punt de vista del gènere, diu la professora.

No parlem de neorurals pròpiament, sinó de gent jove que han estudiat fora i estan tornant. No només passa a Catalunya, arreu d'Europa també s'està estudiant aquest moviment. En l'àmbit estadístic és difícil de comptabilitzar perquè no s'empadronen

a Barcelona, són moviments difícils de llegir, però sí que es veuen més noies joves formades que emprenen nous projectes al seu territori d'origen. Aquí tenim més noies formades acadèmicament, d'estudis superiors, que nois: les noies marxen més a estudiar fora i després tornen.

Abans no hi havia tant retorn, el jovent es quedaven a triomfar a la ciutat. Però no és un retorn "idealitzat" (com podria ser el de neorurals), sinó més aviat un retorn de transformació i d'empenta, de voler contribuir a canviar el món rural: un territori viu i actiu. Viure en el territori i amb el territori, no del territori.

No són projectes de gran envergadura, ni gaire capital ni terreny però tenen per objectiu millorar la qualitat de vida, lligada a la natura, a la mateixa qualitat personal, a la cura de les persones.

Les dones tornen a tenir multifacetes en els territoris rurals: tiren endavant projectes amb molta multifuncionalitat, pluriactius. Moltes dones s'encarreguen de moltes feines diferents perquè creuen que poden transformar el món rural: s'involucren en totes les etapes de la cadena de valor dels seus projectes. El coneixement que tenen sobre el procés productiu és bestial, afirma Salamaña.

Així doncs, tot i que el món rural és un món masculinitzat cada cop hi ha més projectes socials i creatius empresos per dones. No hem d'oblidar, tampoc, que a mesura que avança l'edat, hi ha més dones que homes: l'esperança de vida femenina és més llarga.

Actualment, les famílies són unifamiliars i estan arribant noves poblacions migrants amb més descendència. Al món agrari, s'incorporen en activitats econòmiques i també en el món de cures. No són dones catalanes o espanyoles, són nouvingudes que substitueixen altres dones: això provoca certa pau familiar perquè hi ha algú altre que cuida les persones grans de casa. Però les cures no estan reconegudes, no estan visibilitzades i això comporta invisibilitzar aquestes nouvingudes, que la majoria es

troben en situacions de precarietat econòmica i social i amb una difícil integració. Les feines domèstiques no les tenim resoltes, i es va evidenciar durant la pandèmia; hem d'anar per la via de la corresponsabilitat però, en comptes, les hem externalitzat, diu Salamaña.

La societat no reconeix a cap dona i menys a les del món rural. Al món rural continua havent-hi una doble invisibilització: per zona i gènere, tot i que treballar fora de les famílies ha fet que s'hagi començat a reconèixer la tasca de les dones, sembla que econòmicament no ha tingut gran repercussió. Encara hi ha bretxa salarial. Si, a més a més, les dones treballen en l'àmbit de les cures, la invisibilització es triplica.

Fotografia de la xerrada Isabel Salamaña, en mans de dones.

DRETS LABORALS: DONES I CURES

CICLE 1 DE MAIG - EN MANS DE DONES
XERRADA A CÀRREC

**DEL COL·LECTIU MICAELA,
AMB LOUBNA AMIAR.**

6 DE MAIG 2023

A LA PLAÇA DE SANT PERE DE SOLSONA

Dissabte 6 de maig va continuar **el cicle 1 de maig: En mans de dones de la mà del col·lectiu Micaela, amb Loubna Amiar.** Llicenciada en dret i amb màster de Cooperació internacional i desenvolupament regional, Amiar és una dona marroquina que fa tres anys que viu a Catalunya i forma part de Micaela coop.

El col·lectiu Micaela és un col·lectiu de dones migrants treballadores de la llar que ofereixen els seus serveis al Maresme. L'objectiu és efectuar una incidència política des de la seva pròpia experiència. La seva feina és tant interna com externa: per una banda, funcionen com un grup de suport. Cada mes fan diverses trobades en un bar de Mataró, en diferents horaris, per tal que totes les treballadores de la llar migrants que estiguin interessades a participar-hi ho puguin fer. S'acompanyen, es donen suport, s'ajuden en tràmits i s'assessoren legalment. Tenen un paper molt important per les dones nouvingudes, entren en contacte i funcionen com una xarxa de suport.

Per altra banda, de cara enfora, fan xerrades i participen d'actes per tal de denunciar les traves legals i les dificultats socials amb les quals es troben per tal de trobar mecanismes per aconseguir avenços pel sector, dignificar-lo i tenir més drets.

La llei d'estrangeria no és prou, "quan no hi ha una llei que t'empari, no hi ha res", afirma Amiar. No només no els hi facilita poder treballar, sinó que més aviat els hi ho dificulta. Cal una llei que tingui en compte la classe, el gènere i la migració: una legislació que permeti assistir als serveis socials també a persones en situació irregular, que doni respostes a les seves necessitats des d'una mirada sistèmica.

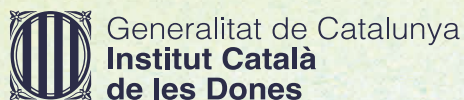
Però el canvi serà de dalt a baix? O al revés? En conversa amb les diferents persones que van participar de la xerrada, el focus va moure's també cap a les relacions entre treballadora i família, i en els moviments socials. Cal responsabilitat per part de les famílies contractants per no reproduir relacions d'esclavatge, afirma Amiar. Hi ha treballadores de la llar sense contracte, treballant moltes hores per sous molt baixos, internes que no tenen dies de descans. "Es pensen que et fan un favor perquè no tens papers", el racisme i el classisme hi juguen papers molt importants. Per això són crucials els moviments socials, per generar pressió, donar suport a les dones que es troben en aquesta situació i mobilitzar canvis socials: ensenyar i crear consciència.

Fotografia de la xerrada amb el col·lectiu Micaela

ACTUA

FEM COSES AL BAIX SOLSONÈS!

Contacte:

actua.larada.coop
actua@larada.coop
672 49 12 23 - 722 38 30 76